

ขอบเขตสิทธิมนุษยชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรม ได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ**ขอบเขตหรือประเภท**ของสิทธิมนุษยชนสากล และสามารถ**จำแนกประเภทสิทธิได้**
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรม ทราบถึง เหตุผลของการ**จำแนกขอบเขตหรือประเภทสิทธิ** มนุษยชน เพื่อ**ความสะดวก ในการจัดบริการและการจัดการ กำหนดสิทธิ หรือ ประโยชน์** ในเรื่องนั้นๆ ตามปฏิญญาสากลฯ /กติการะหว่างประเทศ ICCPR และ ICESCR

ขั้นตอนดำเนินงานกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมออกเป็น **4 กลุ่ม**
2. แจกอุปกรณ์ กระดาษฟลิบชาร์ต กระดาษขาว ปากกาเคมีและบัตรคำ ให้แต่ละกลุ่ม
3. แต่ละกลุ่มนำกระดาษฟลิบชาร์ตมาต่อกันเป็นแผ่นใหญ่
4. สมาชิกกลุ่มนำบัตรคำ มาพิจารณาร่วมกันว่า **บัตรคำนั้นอยู่ในกลุ่มสิทธิประเภทใด (10 นาที)**
5. แต่ละกลุ่มค้นหาว่า **มีกฎหมายใด** ในประเทศไทย ที่รองรับสิทธิที่อยู่สิทธินั้นๆบ้าง **(7 นาที)**
6. นำเสนอผลงาน/แลกเปลี่ยน **(5 นาที)**

สิทธิพลเมือง

สิทธิทางเศรษฐกิจ

สิทธิทางการเมือง

ขอบเขต

สิทธิมนุษยชน

สิทธิทางสังคม

สิทธิทางวัฒนธรรม

สิทธิพลเมือง

เป็นสิทธิส่วนบุคคล ที่บุคคลทุกคนต้องมีอันถือเป็นสิทธิพื้นฐาน และการได้มาซึ่งสิทธิพลเมืองโดยการเป็นพลเมือง หรือการเป็นผู้อยู่อาศัยจะมีการประกันจากกฎหมายหรือจารีตประเพณี

สิทธิพลเมือง

- สิทธิในชีวิตและร่างกาย
  - เสรีภาพจากการถูกทรมาน ลงโทษ โหดร้ายทารุณ
  - เสรีภาพจากการถูกบังคับให้เป็นทาส
  - สิทธิความเป็นส่วนตัว
  - สิทธิในทรัพย์สิน
  - สิทธิในกระบวนการยุติธรรม
  - ความเสมอภาคทางกฎหมายและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ
  - เสรีภาพในการสื่อสาร
  - เสรีภาพในการเดินทาง
  - เสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่
- ฯลฯ

สิทธิทางการเมือง

เป็นสิทธิในการมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจการที่
เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และถือเป็นเสรีภาพใน
การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

สิทธิทางการเมือง

- เสรีภาพในการชุมนุม รวมกลุ่ม สมาคม
- เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางการเมือง
- สิทธิในการเลือกตั้ง
- สิทธิในการตั้งพรรคการเมือง
- สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเข้าถึงบริการรัฐ
- เสรีภาพในการแสวงหา รับ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

สิทธิทางเศรษฐกิจ

เป็นสิทธิที่จะได้รับหลักประกันและความเสมอภาค
ในทางเศรษฐกิจที่พอเพียงจากรัฐ

สิทธิทางเศรษฐกิจ

- เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางเศรษฐกิจ
- เสรีภาพการเลือกงานทำอย่างเสรี ที่ไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรม
- สิทธิได้รับค่าจ้าง สภาพการจ้างที่เป็นธรรม
- สิทธิในการตั้งสหภาพและนัดหยุดงาน
- สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ
- สิทธิในความมั่นคงจากการว่างงาน

สิทธิทางสังคม

เป็นสิทธิที่จะทำให้การดำรงชีวิตมีความสะดวกสบายขึ้น
โดยสิทธินี้จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและครอบครัว

สิทธิทางสังคม

- เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางสังคม,
- สิทธิที่จะได้รับการศึกษา
- สิทธิในการรับบริการสาธารณสุข
- สิทธิการมีคู่ครองครอบครัว, ครอบครัวได้รับการคุ้มครองจากรัฐ, คุ้มครองมารดาและบุตร
- สิทธิประกันสังคม สุขภาพ สวัสดิการสังคมฯ
- เสรีภาพทางวิชาการ
- สิทธิในการพักผ่อน/วันหยุด/วันหยุดราชการ

สิทธิทางวัฒนธรรม

เป็นสิทธิในการเข้าร่วมทางวัฒนธรรมอย่างอิสระอัน
เป็นสิ่งบันเทิงใจ และเสรีภาพในการเชื่อหรือนับถือ

สิทธิทางวัฒนธรรม

- เสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตทางวัฒนธรรม
- สิทธิการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- สิทธิการปกป้องและปฏิบัติตามวัฒนธรรม
- สิทธิในการปฏิบัติศาสนกิจของตน
- สิทธิในการจัดการงานศพ

คิด

ทบทวน

อีกครั้ง

บทเรียนจากหนังสือ 10 บท

สิ่งที่ได้เรียนรู้ใน
เรื่องขอบเขตของ
สิทธิมนุษยชน

สรุปขอบเขต หรือ ประเภทของสิทธิมนุษยชน

จัดแบ่งเพื่อสะดวกในการพิจารณา โดยจัดกลุ่มสิทธิมนุษยชน ตามกติกาว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง และกติกาว่าด้วยสิทธิเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

ใช้พิจารณาว่าในแต่ละประเทศ ประชาชนมีสิทธิต่าง ๆ มากน้อยเพียงไร ซึ่งขึ้นกับปัจจัยด้านระบบการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมฯ

จากอุดมการณ์สิทธิมนุษยชน แต่ละประเทศสามารถทำให้เกิดขึ้นจริงได้ โดยนำไปบรรจุอยู่ในก.ม. รัฐธรรมนูญ และก.ม.ลำดับรองต่าง ๆ ตามเจตนารมณ์ และความพร้อมของประเทศนั้น รวมทั้งแสดงให้เห็น ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสิทธิและก.ม.ที่รองรับสิทธิต่าง ๆ เหล่านั้น

ขอบเขตของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนของรัฐ ต่อประชาชน

มีกลไกตาม
กฎบัตรUN

มีกลไกตามกติกา/อนุ
สัญญา
ที่ประเทศนั้นเป็น
สมาชิก

หน้าที่ของรัฐ

1. เคารพสิทธิ (Respect) ไม่แทรกแซง

2. คุ้มครองสิทธิ (Protect) ไม่ให้ ประชาชน ถูกละเมิด

3. ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติ (Fulfill) ด้านกฎหมาย นโยบายและปฏิบัติ

ก่อนเกิดปัญหาละเมิดสิทธิ
(ต้นน้ำ)

เริ่มเกิดปัญหาละเมิดสิทธิ
(กลางน้ำ)

มีปัญหา ผลกระทบเกิดขึ้นแล้ว
(ปลายน้ำ)

1. การส่งเสริม ป้องกัน
(กลุ่มปกติ)

2. คุ้มครอง
(กลุ่มเสี่ยง พยานฯ)

3. เยียวยา ฟื้นฟู
(เหยื่อ จำเลย)

4. การสร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนมั่นใจว่าจะได้รับการคุ้มครองสิทธิ

การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) คือ การประชุมพิจารณาหรืออภิปรายกันระหว่างสมาชิกในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่สนใจร่วมกัน หรือเป็นประโยชน์ร่วมกัน โดยการประชุมมีลักษณะเป็นแบบกันเอง ไม่เป็นทางการเพื่อแสวงหาข้อยุติของกลุ่มในเรื่องที่อภิปรายกันนั้น

ข้อดี

- ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี เต็มที่
- ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิก
- เป็นการรวบรวมความคิดจากคนจำนวนมาก ช่วยในการแก้ปัญหาหรือหาข้อยุติได้
- ช่วยให้สมาชิกมีความคิดอ่านที่กว้างขวางขึ้น
- ช่วยให้มีโอกาสปรับปรุงตัวทางสังคม รู้จักสนใจ ฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น

ข้อจำกัด

- สมาชิกบางคนอาจมีส่วนร่วมอภิปรายมากเกินไป หรือน้อยเกินไป
- ความแตกต่างกันอย่างมากในคุณสมบัติด้านต่างๆ ของสมาชิก อาจทำให้ไม่เกิดผลดี
- หากสมาชิกมีความรู้และความคิดเห็นในวงแคบ ผลสรุปหรือข้อยุติอาจไม่ดีเท่าที่ควร

Human Rights For All

